

**Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісі жанындағы Қоғамдық
палата отырысының Қазақстан Республикасы Салық кодексінің
жобасын талқылау қорытындысы бойынша
ҰСЫНЫМДАРЫ**

2025 жылғы 11 сәуірде VIII сайланған Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісінің жанындағы Қоғамдық палатаның отырысы өтті.

Қоғамдық палата мүшелері Қазақстан Республикасы Салық кодексі жобасының негізгі ережелерін талқылады.

Талқылау қорытындысы бойынша Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісінің жанындағы Қоғамдық палата мыналарды **ҰСЫНУДЫ** орынды деп санайды:

Қаржы және бюджет комитеті (бас комитет), Қазақстан Республикасының Ұлттық экономика министрлігі, Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі:

- мемлекеттік стипендиялар мен басқа көздерден төленетін стипендияларды алушылар үшін тең жағдай жасау мақсатында қаржыландыру көзіне қарамастан студенттердің стипендияларына ЖТС салу бойынша жеңілдіктер бөлігінде (жобаның 425-бабының 1) тармақшасы) қолданыстағы Салық кодексінің редакциясын сақтау мүмкіндігін қарастырсын;

- Қазақстан Республикасы білім беру ұйымдарында оқитын адамдарға ЖТС салық салынатын стипендиялар, төлемдер мен өтемақылар түріндегі табыстардан оқуға, оқу орнына бару және кері қайту, тұру шығыстарын, тәуліктік шығыстарды, виза рәсімдеу, сабақтан тыс іс-шараларға қатысу шығындарын, міндетті медициналық сақтандыруды төлеуді алып тастап, жобаның 425-бабын жаңа 7) тармақшамен толықтырсын;

- бейрезиденттен жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді сатып алу бойынша айналым болып табылмайтын жұмыстар мен көрсетілетін қызметтер тізбесін білім беру және ғылыми қызметті жүзеге асыру үшін бейрезиденттерден сатып алынатын жұмыстармен, көрсетілетін қызметтермен толықтыра отырып, аталған тізбені кеңейту (Кодекс жобасының 445-бабы 3-тармағының жаңа 7) тармақшасы);

- білім беру қызметтерін дамыту мақсатында жеке және коммерциялық емес ұйымдарды қоса алғанда, барлық лицензияланған білім беру ұйымдары үшін КТС-ның 0-ден 5 пайызға дейінгі тұрақты жеңілдікті мөлшерлемесін көздесін;

- мынадай: лицензиялау; әлеуметтік бағыт; гранттық немесе донорлық қаржыландыру шарттары сақталған жағдайда коммерциялық емес білім беру мекемелері үшін КТС пен ҚҚС-тан босату мүмкіндігін қарастырсын;

- оқу ақысын төлейтін азаматтар үшін ЖТС бойынша салық шегерімін енгізу арқылы өзін және жақын туыстарын оқытуға ақы төлеуге әлеуметтік шегерімдерді кеңейтсін;

- қызметкерлерін кәсіптік оқыту үшін салық базасын шегеру немесе азайту түрінде жұмыс берушілерге салықтық преференциялар берсін;

- үш жылға дейінгі білім беру стартаптары үшін салық каникулын енгізуді және цифрлық білім беру платформалары мен өнімдеріне салынатын ҚҚС-тан босатуды қарастырсын;

- тұтынушылар мен кәсіпкерлік субъектілерінің құқықтарын қорғау мақсатында акцизделетін тауарларды кәдеге жарату жөніндегі стандартты әзірлесін;

- әлеуметтік маңызы бар медициналық тауарлар бағасының өсуіне жол бермеу мақсатында дәрілік заттар мен медициналық бұйымдарды өткізу айналымын ҚҚС-тан босату бойынша жеңілдіктерді сақтасын;

- экономикаға инвестициялар тарту мақсатында шетелдік инвесторлардың дивидендтеріне салынатын табыс салығы туралы мәселені қарасын;

- әлеуметтік-экономикалық жағдайдың тұрақтылығы мен орнықтылығын қамтамасыз ету және өңірлерді дамыту мақсатында ПҚӨС (пайдалы қазбаларды өндіру салығын) екі деңгейге – жергілікті және республикалық деңгейге бөле отырып, оған тәсілдерді өзгерту туралы мәселені қарасын;

- музейлерді, кітапханаларды, театрларды, әлеуметтік нысандарды КТС-тен босату туралы мәселені шешсін;

- шот ашу, шот жүргізу, ақшаны картадан басқа банктің картасына аудару бойынша банктік қызметтерді ҚҚС-тан босату туралы мәселені қарасын;

- мөлшерлемесі 8 % болатын B2B-қызметтерді арнаулы салық режиміне енгізуді көздесін;

- шағын бизнеске жүктеменің өсуіне байланысты мемлекеттік тегін салық консультанттары институтын құру мәселесін қарастырсын;

- базалық, формалды салықтық жеңілдіктерден айырмашылығы бар барлық ставкаларды мойындай отырып, жер қойнауын пайдалану бойынша салықтық жеңілдіктерді (ПҚӨС) қайта қарасын. Бұл салықтық жеңілдіктер бойынша жария түрде есеп берілуге және жұртшылықты тарта отырып жыл сайын ресми деңгейде қаралуға тиіс;

- барлық процестерді трекинг мүмкіндігімен онлайн режимге ауыстыра отырып, салық қызметі мен шағын бизнес өкілдеріне жеке байланыс орнатуға толық тыйым салуды енгізсін;

- салықтық әкімшілендіруді жетілдіру мақсатында айыппұлдардың орнына декларацияларда болуы мүмкін қателер туралы автоматты хабарламалар құралын енгізу мәселесін пысықтасын;
- толық тексеру аяқталғанға дейін ҚҚС алдын ала (шартты түрде) өтеу мүмкіндігін қарасын;
- өңірлерде ҚҚС қайтарымдарын автоматтандыру және олардың ашық болуы үшін цифрлық шешімдерді енгізсін (инвесторлар нақты уақыт режимінде қайтару сатысын бақылай алатын сервис);
- даму қорларының мемлекет кепілдігімен инвестордан ҚҚС қайтару құқығын сатып алуын көздесін;
- мемлекеттік бюджеттің ағымдағы жай-күйіне қарамастан, ҚҚС-ты өтеудің тұрақтылығы мен уақтылығын қамтамасыз ету мақсатында ҚҚС қайтару үшін жеке нысаналы қор құру туралы мәселені пысықтасын;
- импортқа салынатын ҚҚС-тың нөлдік мөлшерлемесін белгілеу және тауар биржасында өткізілетін авиаотын үшін кедендік баждарды төмендету мүмкіндігін қарасын;
- заңнаманың тұрақтылығы мақсатында өтпелі кезеңдердің міндеттілігін, инвестициялық ахуалға әсерін бағалауды және экономикалық саясаттың бұрын мәлімделген басымдықтарына сәйкестікті қамтитын реттеушілік болжамдылықтың бірыңғай қағидаттарын әзірлесін;
- уәкілетті мемлекеттік органдар салық салу саласындағы мемлекеттік саясатты түсіндіру мақсатында Салық кодексінің негізгі ережелерімен танысу бойынша халықпен тұрақты негізде жұмыс жүргізсін.

**Қазақстан Республикасы
Парламенті Мәжілісі жанындағы
Қоғамдық палатаның төрағасы**

 А.САРЫМ